

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

14 декември 1976 година*

„Конвенция от 27 септември 1968 г. относно компетентността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, член 17 (пророгация на компетентността)”

По дело 25-76

с предмет запитване, отправено до Съда, на основание на член 1 от Протокола от 3 юни 1971 г. относно тълкуването от Съда на ЕО на Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно компетентността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, от Bundesgerichtshof (Федералния съд, Германия), и с което цели получаване, в спора, висящ пред този съд, между

Galleries Segoura, със седалище в Брюксел

и

Rahim Bonakdarian, със седалище в Хамбург,

преюдициално решение относно тълкуването на член 17, алинея 1 от Конвенцията от 27 септември 1968 г.,

СЪДЪТ,

в състав: г-н Н. Kutscher, председател, г-н А. М. Donner и г-н Р. Pescatore, председатели на състав, г-н J. Mertens de Wilmars, г-н М. Sørensen, г-н А. J. Mackenzie Stuart и г-н А. O'Keefe, съдии,

генерален адвокат: г-н F. Capotorti,

секретар: г-н А. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С определение от 18 февруари 1976 г., постъпило в секретариата на Съда на 11 март същата година, Bundesgerichtshof е поставил, на основание Протокола от 3 юни 1971 г. относно тълкуването на Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно компетентността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (наричана по-нататък „Конвенцията”), въпроси относно тълкуването на член 17 от упоменатата конвенция;

2. От съдебното определение за препращане се установява, че на този етап, спорът отнесен чрез обжалване пред Bundesgerichtshof, се отнася до компетентността на Landgericht Hamburg да разгледа дело, заведено от търговско предприятие, установено в териториалния обхват на действие на този съд, срещу търговско дружество, със седалище в Брюксел, за плащане на остатък от цената на партида килими купени в Хамбург от брюкселското предприятие;

---

* Език на производство то: немски.

Договорът, сключен устно между страните, е бил изпълнен в същия ден от продавача срещу авансово плащане от купувача;

В момента на предаване на стоката, продавачът е предал на купувача документ, озаглавен „потвърждение на поръчка и фактура”, според който продажбата и доставката били осъществени „при условията посочени на гърба”;

„Условията за продажба, доставка и плащане”, отпечатани на гърба на този документ съдържат, между другото, клауза, която уточнява изключителната компетентност на съдилищата на Хамбург, за всеки възможен спор;

За този документ не е било получено потвърждение от страна на купувача;

3. Тъй като последният е бил в забава за плащането на остатъка от покупната цена, продавачът е завел дело пред Landgericht Hamburg, който със задочно постановено решение от 16 май 1973 г. е осъдил купувача да заплати остатъка, увеличен с мораторни лихви;

След възражение от негова страна, Landgericht, с решение от 17 декември 1973 г., е отменил своето първо решение и се е обявил за некомпетентен с мотива, че страните не са били сключили споразумение за определяне на подсъдност по смисъла на член 17 от Конвенцията;

Въз основа на жалба, подадена от продавача пред Hanseatisches Oberlandesgericht, този съд, като взема предвид, че споразумение за определяне на подсъдност е било валидно договорено между страните, съгласно член 17 от Конвенцията, е отменил решението на Landgericht и е препратила делото на него;

4. Това решение понастоящем е предмет на иск за обжалване от страна на купувача, пред Bundesgerichtshof;

По този въпрос, Bundesgerichtshof е поставил два въпроса относно тълкуването на алинея 1 от член 17;

Общо относно тълкуването на член 17 от Конвенцията

5. Съгласно член 17, алинея 1 от Конвенцията „Ако една или повече от страните имат местожителство в договаряща държава и се споразумеят, че съд на договаряща държава или съдилищата на такава държава са компетентни да уредят всеки спор, които е възникнал или може да възникне във връзка с конкретно правоотношение, този съд или съдилища имат изключителна компетентност”;

6. Условията за прилагането на тази разпоредба трябва да се тълкуват в светлината на резултата от пророгацията на компетентността, която трябва да изключи, както компетентността, определена въз основа на общия принцип, определен в член 2, така и специалните компетенции, предвидени в членове 5 и 6 от Конвенцията;

С оглед на последиците, които един такъв избор може да има за положението на страните по делото, условията, определени в член 17, които определят валидността на клаузите за подсъдност, трябва да се тълкуват точно;

Като я прави предмет на съществуването на едно „споразумение” между страните, член 17 налага на сезирания съд задължението да проведе разследване, първо, дали клаузата, която му определя подсъдност е била действително предмет на съгласие между страните, което трябва да бъде изразено по ясен и точен начин;

Формите, изисквани от член 17 имат за задача да гарантират, че съгласието между страните е действително установено;

В светлината на тези съображения, трябва да се разгледат въпросите поставени от Bundesgerichtshof;

По въпросите, поставени от Bundesgerichtshof

7. С първия въпрос се пита дали условията, предвидени в член 17 от Конвенцията са изпълнени, когато при устното сключване на договор за покупка, продавачът е посочил, че той смята да договаря при своите общи условия за продажба, и когато той след това е потвърдил писмено този договор на купувача, като е приложил към това потвърждение своите общи условия за продажба, че те съдържат клауза за подсъдност;

8. В съответствие с изложените по-горе общи съображения, отказването, от една страна, от ползата на споразумението за определяне на подсъдност, предвидено от Конвенцията, не би могло да се допусне;

Купувачът, дори и да е приел, в договор сключен устно, да се договори при общите условия на продавача, не се смята, че той е приел клауза за подсъдност, която евентуално може да е включена в тези общи условия;

От това следва, че писмено потвърждение на договора от продавача, със съобщаване на текста на неговите общи условия, остава неефективно, що се отнася до възможна клауза за подсъдност, само при наличие на писмено съгласие от страна на купувача;

9. С втория въпрос се пита отново, дали член 17 от Конвенцията намира приложение когато, между търговци, продавачът, след устното сключване на договора, издава на купувача писмено потвърждение за сключването на договора при неговите общи условия за продажба, като прилага към този писмен документ текста на неговите общи условия, които включват клауза за подсъдност, и когато купувачът не се противопоставя на това писмено потвърждение;

10. При сравнение между текста на двата въпроса и дадените в хода на производството обяснения, се установява, че вторият въпрос визира хипотезата на продажба сключена без никакво позоваване на съществуването на общи условия за продажба;

В такъв случай е очевидно, че клауза за подсъдност, която може да е неразделна част от тези общи условия, не е била предмет на договор, сключен устно между страните;

Следователно, по-късното съобщаване на общите условия съдържащи една такава клауза, не е способно да измени договорените между страните условия, освен ако тези условия водят до изрично и писмено приемане от страна на купувача;

11. От изложеното по-горе следва, че в едната, както и в другата хипотеза, представена от Bundesgerichtshof, че една едностранна писмена декларация като тази в конкретния случай, не е достатъчна, за да представлява споразумение за пророгация на компетентността;

Все пак, нещата биха били различни, когато устно споразумение би било част от обичайните търговски отношения между страните, ако освен това бъде установено, че тези отношения са, в тяхната цялост, подчинени на общите условия на автора на потвърждението, включващи клауза за подсъдност;

Всъщност, в един такъв контекст, би било противно на добросъвестността, за адресата на потвърждението, да отрече съществуването на пророгация на компетентността, дори и при липса на писмено приемане от негова страна;

12. Следователно е възможно да се отговори едновременно на двата поставени въпроса, в смисъл, че са спазени изискванията за форма, поставени от член 17, алинея 1, при договор сключен устно, само ако писменото потвърждение на продавача със съобщаване на общите условия за продажба е довело до писмено приемане от купувача;

Фактът, че купувачът не е направил възражения срещу потвърждение, дадено едностранно от другата страна, не означава приемане, що се отнася до клаузата за подсъдност, освен ако устното споразумение е поставено в рамките на обичайни търговски отношения между страните, установени на основата на общите условия на едната от тях, съдържащи клауза за подсъдност;

По съдебните разноски

13. Разходите, направени от Комисията на Европейските общности, която представи становища пред Съда, не подлежат на възстановяване;

с оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството по време на спора, висящ пред Bundesgerichtshof, последният следва да се произнесе по разноските;

По изложените съображения Съдът реши:

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Bundesgerichtshof с определение от 18 февруари 1976 г.

Изискванията за форма, поставени от член 17, алинея 1 от Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела, са спазени, при договор сключен устно, само ако писменото потвърждение на продавача със съобщаване на общите условия за продажба е довело до писмено приемане от купувача;

Фактът, че купувачът не е направил възражения срещу потвърждение, дадено едностранно от другата страна, не означава приемане, що се отнася до клаузата за подсъдност, освен ако устното споразумение е направено в рамките на обичайни търговски отношения между страните, установени на основата на общите условия на едната от тях, съдържащи клауза за подсъдност.

Подписи

Произнесено на открито съдебно заседание в Люксембург на 14 декември 1976 година.

Подписи